نام حوزه امتحانی:	محل مهر رئیس حوزه	**باسمه تعالی** سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان

شماره داوطلب:

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/ ۱۱ | **آموزش و پرورش استان کردستان** | **نام:**

رشته : ریاضی فیزیک و علوم انسانی | **دبیرستان استعدادهای درخشان شهید بهشتی ۱ دوره دوم** | **نام خانوادگی:**

پایه : دوازدهم | **نام آموزشگاه: استعدادهای درخشان**

سوالات امتحان درس : فارسی۳ | **مدت آزمون : ۷۵ دقیقه** | **ساعت شروع: ۹ صبح** | **تعداد صفحه: ۴** | **تعداد سؤال: ۳۹**

ردیف	متن سؤالات	بارم
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	**معنی هریک از واژه‌های زیر را بنویسید.** الف) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست ب) پیرمرد از داخل کازیه یک پاکت کهنه برداشت. پ) از گردش قرن‌ها پس‌افکند	۰/۷۵
۲	**با توجّه به بیت زیر، برای واژه داخل جدول، یک « معادل معنایی » بنویسید.** « برکش ز سر این سپیدمعجر بنشین به یکی کبود اورند » واژه: سرپوش — معادل معنایی:	۰/۲۵
۳	**متضاد واژه « وصال » در کدام گزینه دیده‌می‌شود؟** الف) بشنو این نی چون شکایت می‌کند از جدایی‌ها شکایت می‌کند ب) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق ج) هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش د) همچو نی زهری و تریاقی که دید همچو نی دمساز و مشتاقی که دید	۰/۵
۴	**املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.** الف) (خوان/ خان) نعمت بی دریغش همه جا کشیده. ب) برجسته‌ترین شاگرد (حوزه/ حوضه) ادیب بزرگ بود.	۰/۵
۵	**در همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... نادرستی املایی دیده‌می‌شود.** الف) این سو و آن را بو می‌کشد و علف و خواری را پوزه می‌زند. ب) پس عشق از بحر این معنی فرض راه آمد. ج) گمان بردی که همان روشنایی است و قصدی نپیوستی. د) جزیره‌های کوچک و بزرگ، مثل وصله‌های رنگارنگ بر تیلسان آبی مدیترانه دوخته شده‌است.	۰/۵
۶	**در گروه کلمه‌های زیر، سه مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید.** باثق و بلند- فخر و مباهات- تجلّی و قرب- شیر ارقند- استقرار صلاح‌ها - بی‌خردان سفله	۰/۷۵
۷	**در عبارت زیر، نقش دستوری ضمیر مشخّص شده را بنویسید.** بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.	۰/۲۵

ادامه سؤالات در صفحه۲

۸	**در گروه‌های اسمی زیر، نوع وابسته وابسته مشخّص شده را تعیین نمایید.**	۰/۵
	الف) دو تخته فرش ب) دانش‌آموز پایه دوازدهم	
۹	**الگوی ساخت همه گزینه‌ها به جز جمله گزینه.....« نهاد+ مفعول+ مسند+ فعل » است.**	۰/۵
	الف) عشق حقیقی، دل و جان را پاک می‌گرداند. ب) محبّت به غایت را عشق خوانند.	
	ج) برخی عاشق را دیوانه می‌پندارند. د) عشق از بهر این معنی فرض راه آمد.	
۱۰	**با توجّه به بیت زیر، درستی و نادرستی موارد داده شده را تعیین نمایید.**	
	« گفت: تا داروغه را گوییم در مسجد بخواب گفت: مسجد خوابگاه مردم بدکار نیست»	۰/۲۵
	الف) بیت پنج جمله است. درست نادرست	۰/۲۵
	ب) در گروه اسمی « خوابگاه مردم بدکار » واژه «مردم» هسته گروه اسمی است. درست نادرست	
۱۱	**در همه گزینه ها به جز گزینه.....فعل اسنادی وجود دارد.**	۰/۵
	الف) همه توحید تو گویم که به توحید سزایی ب) همه درگاه تو جوم همه از فضل تو پویم	
	ج) گفت: نزدیک است والی را سرای آن جا شویم د) گفت: ای دوست این پیراهن است افسار نیست	
۱۲	**در هریک از موارد زیر، نقش دستوری واژه‌های مشخّص شده را بنویسید.**	۰/۵
	الف) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت. ب) نگاه‌های لوکس مردم آسفالت‌نشین آن را کهکشان می‌بیند.	
۱۳	**در بیت « همه از بهرِ تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری »،**	
	الف) کدام فعل حذف شده‌است؟ ب) نوع حذف را بنویسید.	۰/۵
۱۴	**با توجّه به بیت‌های زیر، به پرسش‌های داده‌شده پاسخ دهید.**	
	تو قلب فســـــرده زمینی از درد ورم نمـــوده یکچنـــد	
	بفکن ز پی این اساسِ تزویر بگسل ز هم این اساس و پیوند	
	الف) نوع کدام یک از ترکیب‌های « قلب فسرده » و « قلب زمین » اضافی است؟	۰/۲۵
	ب) یک ترکیب وصفی در بیت دوم بیابید و بنویسید.	۰/۲۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۵	**مصراع‌های کدام بیت، جابه‌جا نوشته‌شده‌است؟**	
	الف) لبخنـــــد گاه‌گاهت صبح ستـــــاره باران آیینـــــه نگاهت، پیوند صبح و ساحل	۰/۲۵
	ب) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند دیـــــوار زندگی را زین گونه یادگاران	
۱۶	**مصراع اول این بیت چیست؟ « ..... باید که خاک درگه اهل هنر شوی»**	۰/۲۵
	الف) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق ب) گر در سرت هوای وصال است حافظا	
۱۷	**مصراع دوم یکی از بیت‌های زیر را بنویسید.** (تکمیل یک بیت کافی است.)	۰/۵
	الف) « دست از مس وجود چو مردان ره بشوی .....»	
	ب) « ای جویبار جاری، زین سایـه‌برگ مگریز .....»	

ادامه سؤالات در صفحه۳

۱۸	**آرایه ذکرشده در مقابل همه ابیات، به جز گزینه..... درست است.** الف) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان (اسلوب معادله) ب) گفت: « باید حـــــد زند هشیار مردم مست را گفت: « هشیاری بیار، اینجا کسی هشیار نیست » (تضاد) ج) در دفتـــــــر زمانـــــه فتد نامش از قلم هـــــر ملّتی که مـــــردم صاحب قلم نداشت (استعاره) د) ملکـــــا ذکـــر تو گویم، که تو پاکی و خدایی نروم جـــــز به همـــــن ره که توام راه نمایی (ایهام)	۰/۵
۱۹	**در کدام یک از بیت‌های زیر، آرایه « حسن تعلیل » وجود دارد؟ دلیل خود را بنویسید.** الف) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر، چهر دلبند ب) برکَن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند	۰/۵
۲۰	**در هر کدام از ابیات زیر، آرایه درست را از کمانک مقابل آن، انتخاب کنید.** الف) آتش عشـــــــق است کانـــــدر نی فتاد جوشش عشـــق است کانـــدر می فتاد (تشبیه/ جناس همسان) ب) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملّت امروز یقین کرد که او اهرمن است (حسن تعلیل / تلمیح)	۰/۵
۲۱	**در بیت زیر، مفهوم نمادین « مرغ سحر» و « پروانه » را بنویسید.** « ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد »	۰/۵
۲۲	**با توجه به ابیات زیر، به سؤالات پاسخ دهید.** با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت دل‌گـــــرمی و دم‌ســـــردی ما بود که گاهی مـــــردادمه و گـــــاه دی‌اش نام نهادند	۰/۲۵
	الف) درباره تلمیح به کار رفته در بیت اوّل توضیح دهید.	۰/۲۵
	ب) در بیت دوم، میان واژه‌های مشخّص‌شده چه آرایه‌ای برقرار است؟	
۲۳	**در مصراع اول بیت زیر، کدام واژه استعاره است؟ مفهوم استعاری آن را بنویسید.** « پنهان مکن آتش درون را زین سوخته‌جان شنو یکی پند »	۰/۵
۲۴	**پدیدآورنده هریک از آثار زیر را بنویسید.** الف) بخارای من ایل من ب) قصه شیرین فرهاد	۰/۵
۲۵	**جاهای خالی را با استفاده از گزینه مناسب داخل کمانک، تکمیل نمایید.** غزل اجتماعی در دوره..... (معاصر / مشروطه) رواج یافت و از شاعران آن می‌توان به.....(فرخی یزدی / شهریار) اشاره کرد.	۰/۵

قلمرو فکری (۸)

معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

۲۶	عشق به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده، روی ننماید.	۰/۵
۲۷	یکی از صاحبدلان سر به جیب مراقبت فروبرده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده‌بود	۱
۲۸	لیک کس را دید جان دستور نیست	۰/۵
۲۹	مسلک مرغ گرفتار قفس هم چو من است	۰/۵
۳۰	تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند	۰/۵
۳۱	گفت: « آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه » گفت: در سر عقل باید، بی‌کلاهی عار نیست	۱

ادامه سؤالات در صفحه۴

	(درک مطلب)	
۳۲	**مصراع « گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان » به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟**	۰/۵
۳۳	**در بیت زیر، مقصود مولوی از « نی » و « نیستان » چیست؟** کز نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند	۰/۵
۳۴	**مفهوم کلّی مصراع دوم بیت زیر را بنویسید.** « گفت: می بسیار خوردی زان چنین بی‌خود شدی گفت ای بیهوده‌گو، حرف کم و بسیار نیست »	۰/۵
۳۵	**بیت « روزها گر رفت گو رو باک نیست/ تو بمان ای آن که چون تو پاک نیست » با کدام یک از ابیات زیر، تناسب دارد؟** الف) در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز هرکسی بر حسب فکـــــــر گمانی دارد ب) زمـــــانه گر بزند آتشم به خرمن عمـــر بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست	۰/۵
۳۶	**مفهوم مشترک بیت‌های زیر را بنویسید.** الف) شـــو منفجـــــر ای دل زمانـــــه وان آتش خـــــود نهفتـــــه میسند ب) دلا خموشی چرا؟ چو خمّ نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟	۰/۵
۳۷	**در بیت « گر کسی وصف او ز من پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز »،** مقصود از « بی دل » و « بی نشان » کیست؟	۰/۵
۳۸	**با توجّه به بیت « در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت »، در نظر خردمندان چه کسی محترم است؟**	۰/۵
۳۹	**با توجّه به عبارت « نامه برادر با من همان کرد که شعر و چنگ رودکی با امیر سامانی. »، چرا نویسنده با خواندن نامه برادر خود، داستان تاریخی امیر سامانی را به یاد می‌آورد؟**	۰/۵
	موفّق و سربلند باشید مختار محمّدی	
	جمع بارم	۲۰